

Obsah

Úvod	13
Pastorační péče	15
1.1. Jak zde chápeme pastorační péči	15
1.2. Zvláštní situace a zvláštní skupiny	17
1.3. Vztah pastorační péče k jiným pomáhajícím disciplínám	18
Literatura	19
Objekty pastorační péče	20
2.1. Křesťan, věřící, ateista	20
2.2. Péče o katolíky	21
2.3. Evangelíci	22
2.4. Letniční a probuzenecké skupiny	23
2.5. Pravoslavní	24
2.6. Církev Československá husitská	24
2.6. Církev starokatolická	25
Literatura	25
Pastorační péče v sociální práci	27
3.1. Stručná historie sociální práce	27
3.2. Utrpení a bolest v současném pohledu	30
3.3. Duchovní dimenze v sociální práci	33
3.4. Pastorační péče v sociální práci	35
3.5. Proč pastorační péče	35
3.6. Místo pastorační činnosti v sociální práci	36
Literatura:	39
Exkurz 1: Etika v charitativní, pastorační a sociální službě	41
Literatura	48

Pastorační rozhovor jako základní forma pastorační péče	50
4.1. Co je pastorační rozhovor	50
4.2. Mezi psychologií a hlásáním víry	51
4.3. Cíle a problémy pastoračního rozhovoru	51
4.4. Náboženská dimenze rozhovoru	53
4.5. Rozhovor ve skupině	54
Literatura	54
Exkurz 2: Pastorační rozhovor s klientem – útěcha, nebo cesta k pravdě?	56
Literatura	60
Jiné metody pastorační pomoci a péče	61
5.1. Pobyt v duchovně inspirujícím prostředí	61
5.2. Exercicie	62
5.3. Pouť	62
5.4. Četba	63
5.5. Internet	64
5.6. Postoupení klienta jinému odborníkovi	64
Literatura	65
Vážně nebo nevléčitelně nemocní	66
6.1. Situace nemocného a jeho potřeby	66
6.2. Okolí nemocného	67
6.3. Fáze přijetí nežádoucí situace	67
6.4. Nevléčitelně nemocný	68
6.5. Otázka naplnění života v nemoci	68
6.6. Kdy a jak říkat pravdu	69
6.7. Otázka eutanázie	69
6.8. Křesťanský pohled na nemoc a utrpení	70
6.9. Vzájemné smíření jako závažný úkol	71
6.10. Doprovázení nemocného ke smrti	71
6.11. Doprovázení příbuzných umírajícího	72
6.12. Křesťanský pohled na smrt a jiné interpretace smrti	72

6.13. Umírání a smrt doma, v nemocnici, v hospici	74
6.14. Těžce nemocný člověk v domácím prostředí	74
6.15. Pohřeb	76
6.16. Po pohřbu	77
Literatura	78
Psychické obtíže, duševní nemoc	80
7.1. Základní otázky	80
7.2. Obecné zásady	82
7.3. Co z hlediska pastorační péče nemocný potřebuje a co mu škodí	83
7.4. Péče o bezprostřední okolí nemocného	84
Literatura	84
7.5. Exorcismus	85
7.6. Žádosti o exorcismus	86
Literatura	88
Exkurz 3: Zásady pastoračního přístupu u jednotlivých typů psychických poruch	89
Exkurz 4: Zásady pro exorcismus	99
Oběti násilí a podvodu	102
8.1. Znásilnění	102
8.2. Domácí násilí	103
8.3. Kořeny útrap a pomoc poškozeným	104
Literatura	105
Obtíže v manželství	106
9.1. Od obtíží ke krizím	106
9.2. Těžko napravitelné škody	107
9.3. Zásady pomoci z pozice pastorujícího	108
9.4. Odborná pomoc manželských poraden	108
9.5. Specifické obtíže smíšených manželství	109
Literatura	110
Rozvod a doba po rozvodu	111
10.1. Jak se stavět k těm, kdo usilují o rozvod	111

10.2. Co se rozvodem zjednoduší a co zkomplikuje	112
10.3. Pomoc v době rozvodu a těsně po něm	112
10.4. Vyrovnání s rozvodem v průběhu času	113
10.5. Úvahy o dalším manželství	113
10.6. Péče o rozvedené, kteří zůstali sami, i o ty, kteří uzavřeli další manželství	114
Literatura	115
Exkurz 5: Jak může co nejlépe žít v církvi rozvedený člověk?	117
Literatura	127
Ti, kdo nemohou mít děti	128
11.1. Medicínské hledisko	128
11.2. Jak reagovat na to, co medicína dnes nabízí	129
11.3. Otázka adopce	129
Literatura	130
Pěstounská péče a osvojení	131
12.1. Situace po příchodu dítěte do rodiny	131
12.2. Problémy dospívání	132
12.3. Vztah k biologickým rodičům	132
Literatura	133
Homosexuální (lesbická) orientace	134
13.1. Homosexualita podle dnešního stavu vědy	134
13.2. Kritický bod – poznání vlastní homosexuální orientace a sdělení nejbližším	135
13.3. Postoj katolické církve a postoje dalších křesťanských církví	135
13.4. Pastorační zásady	136
Literatura	136
Některé další oblasti pastorační péče	138
14.1. Týrané a zneužívané děti	138
14.2. Mladiství hledající základní orientaci	139

14.3. Lidé po vážném úrazu nebo po operaci s trvalými následky	140
Literatura	141
14.4. Stárnoucí, staří, nemohoucí	141
Literatura	142
14.5. Vězni a jejich příbuzní	143
14.6. Propuštění z vězení	144
Literatura	145
14.7. Bezdomovci	145
Literatura	146
14.8. Osamělé matky s dětmi	146
Některé závislosti	148
15.1. Alkoholici	148
Exkurz 6: Základní texty Anonymních alkoholiků	151
Literatura	153
15.2. Narkomani	154
Literatura	155
15.3. Gambleři	156
Literatura	157
15.4. Lidé v sektě	157
Literatura	158
Exkurz 7: Sekty a pastorce	159
Náboženští neurotici	166
16.1. Obtíže a možná terapie	166
Literatura	168
Ti, kdo (podle druhých) neuspěli v duchovním povolání	169
17.1. Postoj k sobě samému a postoj k okolí	170
17.2. Bývalí seminaristé	170
17.3. Adepti řeholí – muži	171
17.4. Adeptky řeholí – ženy	171
17.5. Duchovní hledači	172

Pastorace pastorujících (doprovázejících)	174
18.1. Co má vědět pastorující, aby se sám nestal obtížným pastoračním případem	174
Literatura	175
Exkurz 8:Kde síly v péči o druhé ztrácíme a kde je hledáme	176
Literatura	183
Závěr – shrnutí	184
Summary	186
Literatura	188
Užitečné internetové stránky	195
Použité zkratky	196